

Το 3ο Συμπόσιο Αρχαιομετρίας της Ελλην. Αρχαιομετρικής Εταιρείας

Πρόσφατα ανακοινώθηκε η διοργάνωση του 3ου Συμποσίου Αρχαιομετρίας της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας (Ε.Α.Ε.), που θα πραγματοποιηθεί από 6 έως 9 Νοεμβρίου 1996 στην Αθήνα. Η σχετική εγκύκλιος απευθύνεται σε ερευνητές του κλάδου της Αρχαιομετρίας και σε αρχαιολόγους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Έχοντας στο ενεργητικό της την επιτυχή διοργάνωση δύο άλλων συνεδρίων (το 1990 στην Αθήνα και το 1993 στη Θεσσαλονίκη), η Ε.Α.Ε. στοχεύει σε μια καινούρια προσέγγιση αρχαιολόγων και ερευνητών από τις θετικές επιστήμες και σε μια πλήρη καταγραφή των αποτελεσμάτων της αρχαιομετρικής έρευνας, που γίνεται σε θέματα του ελληνικού χώρου, από διάφορες ερευνητικές ομάδες.

Στις θεματικές ενότητες του Συμποσίου περιλαμβάνονται: χρονολογήσεις ανόργανων και οργανικών υλικών, αρχαία τεχνολογία, προέλευση, μαθηματικές και στατιστικές μέθοδοι, διασκοπήσεις και εφαρμογές των γεω-επιστημών σε θέματα αρχαιολογίας και παλαιοπεριβάλλοντος. Μια κεντρική συνεδρία θα αφιερωθεί σε θέματα τεχνολογίας και εμπορίου λιθινών αντικειμένων κατά την προϊστορική εποχή στο χώρο της ανατολικής Μεσογείου.

Επίσημη γλώσσα του Συμποσίου θα είναι η ελληνική και η αγγλική. Οι συνεδρίες που επιθυμούν να παρουσιάσουν πρωτότυπες εργασίες στο Συμπόσιο πρέπει να δηλώσουν συμμετοχή και να στείλουν ως τις 15 Μαρτίου 1996 γραπτή περίληψη της κάθε εργασίας τους στη διεύθυνση της Ε.Α.Ε., οδός Κάνιγγος 27 (Ένωση Ελλήνων Ηλεκτρικών), Τ.Κ. 106 82 Αθήνα, ή να αποστείλουν την περίληψη με fax στον αριθμό 75 23 030 (Αθηνών), υπόψη της Γεν. Γραμματέως της Εταιρείας.

Οι εργασίες που θα παρουσιαστούν στο Συμπόσιο πρόκειται να δημοσιευθούν (ώστερα από κρίση διεθνούς επιστημονικής επιτροπής) στα Πρακτικά του 3ου Συμποσίου Αρχαιομετρίας που θα εκδοθούν με τη μέριμνα της Εταιρείας. Σημειώνεται ότι εντός του Ιανουαρίου 1996 αναμένεται να κυκλοφορήσουν και τα Πρακτικά του 2ου Συμποσίου Αρχαιομετρίας της Ε.Α.Ε., που θα περιέχουν περισσότερες από 40 πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε καλύτερη έκδοση. Η διεύθυνση εγκυκλίου για το Συμπόσιο της Ε.Α.Ε. αναμένεται να κυκλοφορήσει τον Απρίλιο του 1996. Πληροφορίες: Δρ. Ε. Αλοΐμη, Γεν. Γραμματέως της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας, τηλ.: 01-7523029, fax: 01-7523030.

Acta Anthropologica 1/1995

Η χερσινόση της Μάνης, που προβάλλει από τον πελοποννησιακό κορμό και καταλήγει στο ακρωτήριο Ταινάρο, είναι η νοτιότερη ηπειρωτική απόληξη ολόκληρης της Ευρώπης. Το γεγονός αυτό έχει ιδιαίτερη αρχαιολογική, ανθρωπολογική και παλαιογεωγραφική σημασία, μια και η περιοχή αυτή αποτελεί ταυτόχρονα και φυσικό αδιέξοδο, στο οποίο περιέχεται υποχρεωτικά όλες οι προς νότον χερσαίες μετακινήσεις ανθρώπων και ζώων, που υπαγορεύονται από περιβαλλοντικά αίτια τα οποία επικρατούν στην κεντρική Ευρώπη κατά τη διάρκεια του τελευταίου εκατομμυρίου ετών της ιστορίας του πλανήτη.

Σ' αυτή την πολύ σημαντική για την παλαιολιθική έρευνα της χώρας μας περιοχή έχουν καταγραφεί στο παρελθόν δεκάδες θέσεις με απολιθωμένα οστά ζώων αλλά και μαρτυρίες ανθρώπινης παρουσίας. Στο σπήλαιο Απήδημα της Μέσα Μάνης, ωστόσο, έχουν εντοπισθεί και μελετηθεί πολύ σημαντικά ευρήματα, που περιλαμβάνουν, μεταξύ πολλών άλλων, και κρανία ανθρώπου αρχαίας μορφής καθώς και έναν ανθρώπινο σκελετό, σύμφωνο με τις υπάρχουσες μελέτες, θα πρέπει να έχει ταφεί κατά την άνω παλαιολιθική εποχή.

Με τίτλο *Acta Anthropologica* (1/1995) κυκλοφόρησε πρόσφατα ένας τόμος, που περιλαμβάνει τα Πρακτικά της ημερίδας που έγινε το 1989 με θέμα τις "παλαιονθρωπολογικές έρευνες στο Απήδημα Λακωνίας" και αφορούσε τα αποτελέσματα του σχετικού ερευνητικού προγράμματος της Μέσα Μάνης στο διάστημα που το 1978 έως το 1988. Εκδόθηκε είναι ο επικ. καθηγ. κ. Θ. Πιτσιός, Διευθυντής του Ανθρωπολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο βιβλίο δημοσιεύονται 12 εργασίες από Έλληνες και ξένους ειδικούς και γίνεται μια διεπιστημονική προσέγγιση των ευρημάτων, της ευρύτερης περιοχής και της σημασίας τους. Στον πρόλογο μάλιστα επισημαίνεται ότι το Απήδημα αναδεικνύεται ως η πιο σημαντική παλαιονθρωπολογική θέση του ελλαδικού χώρου. Πληροφορίες: Ανθρωπολογικό Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, τηλ. 01-7788644.

Archae-Nova: Εταιρεία υποστήριξης προϊστορικής αρχαιολογίας

Μια νέα επιστημονική Εταιρεία για την υποστήριξη της προϊστορικής αρχαιολογίας ιδρύθηκε πριν από λίγον καιρό από νέους επιστήμονες του πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης στη Γερμανία. Στο σχετικό ενημερωτικό έντυπο δίνονται αρκετές πληροφορίες για τρεις ερευνητικές καταξιωμένες της Εταιρείας: Πρόγραμμα "Merula", για βιβλιογραφικές τράπεζες πληροφοριών σε θέματα προϊστορικής αρχαιολογίας, Πρόγραμμα "MeDeun", για τη μελέτη των σημαντικών μαρτυριών του Μυκηναϊκού πολιτισμού που αποκαλύπτει η αρχαιολογική σκαπάνη στην Κωπαιδα της Βοιωτίας (με έμφαση στη μελέτη των σημαντικών αποθερμικών έργων από τους Μινύες) και Πρόγραμμα "Urfa" για τη μελέτη της παλαιότερης νεολιθικής στη ΝΑ Τουρκία, με παράλληλες έρευνες για τις αλλαγές του εκεί παλαιοπεριβάλλοντος. Η Εταιρεία καλεί τους ενδιαφερόμενους νέους επιστήμονες ή και αρχαιολόγους να γίνουν μέλη της και υποστηρίξουν των προγραμμάτων της. Πληροφορίες: Archae-Nova, Gesellschaft zur Förderung prähistorischer Archäologie e.v., Lauerstr. 1, D-69117 Heidelberg, Germany.

ASMOSIA 1995: 5ο Διεθνές Συνέδριο

Με παρουσίαση 79 εργασιών έγινε το 4ο Διεθνές Συνέδριο της "Ένωσης για τη μελέτη των μαρμάρων και άλλων πετρωμάτων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχαιότητα (ASMOSIA)", κοντά στο Bordeaux της Ν.Δ. Γαλλίας, από 9 έως 13 Οκτωβρίου 1995. Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Université de Bordeaux III/CNRS-CRPAA-Maison de l'Archéologie, με κύρια συντονίστρια την Françoise Bechtel και υπεύθυνους έκδοσης των εργασιών τους Max Schvoeeger και Norman Herz. Η αυξανόμενη συμμετοχή συνεδρίων σε κάθε παρόμοια διοργάνωση υποδηλώνει και ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον των αρχαιολόγων και των ειδικών από άλλους κλάδους για τη διεπιστημονική μελέτη των μαρμάρων και άλλων πετρωμάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα, και συμπεριφέρει νέες γνώσεις σε μελέτες εξερεύνησης χαρακτηρισμού, προέλευσης και διακρίσεως του αρχαίου μαρμάρου και των συναφών υλικών. Σημειώνεται ότι το προηγούμενο συνέδριο της ASMOSIA είχε διοργανωθεί στην Ελλάδα το 1992 από το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας του ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος" και ότι τα Πρακτικά του πρόκειται να κυκλοφορήσουν σε λίγο καιρό από τον οίκο Archetype του Λονδίνου και εκδότες τους Ν. Herz, Γ. Μανιάτη και Γ. Μπασιάκο.

Διεθνής συνάντηση γεωχρονολογών

Η ομάδα Αρχαιομετρίας του Ινστιτούτου Πυρηνικής Φυσικής Max-Planck, στη Χαϊδελβέργη της Γερμανίας, θεωρείται από τις κορυφαίες διεθνώς στον τομέα της χρονο-

λόγησης ιζημάτων και παλαιοδοσίων. έχει δε παραγάγει στα τελευταία 7 χρόνια περισσότερα από 5.000 αποτελέσματα χρονολογήσεων με τις τεχνικές TL (θερμοφωταγισμός), OSL (optically stimulated luminescence) και IRSL (infra-red stimulated luminescence). Πρόσφατα διοργάνωσε μια συνάντηση με τίτλο "Lumineszenz und ESR - Datierungsmethoden" (24-26/11/95) για να καταγραφούν και να αξιολογηθούν μεταξύ των ερευνητών οι νέες τάσεις και πρόοδοι στην έρευνα των χρονολογήσεων παλαιοδοσίων, σπηλαιοσπορευμάτων και άλλων σχηματισμών αρχαιομετρικά και γεωλογικά ενδιαφέροντος. Στη συνάντηση παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 25 ανακοινώσεις παρουσία 50 περίπου ερευνητών από ευρωπαϊκές χώρες. Ο Δρ. Γ. Μπασιάκος, από το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας του ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος", συμμετείχε στη συνάντηση και παρουσίασε ως προσκεκλημένος ομιλητής ανακοίνωση με τίτλο "ESR dating studies on carbonate speleothems from Mani peninsula, S. Peloponnesus, Greece". Στη διάρκεια της συνάντησης οι οργανωτές, Prof. G. Wagner και Dr. A. Lang έγραψαν τους συνδέσους στους χώρους των εργαστηρίων χρονολόγησης με τις τεχνικές της φωταγείας στο Ινστιτούτο Max-Planck.

Θάσος: Συνέδριο για την αρχαία τεχνολογία και τις πρώτες ύλες

Το συνέδριο "Θάσος: Πρώτες ύλες και τεχνολογία από τους προϊστορικούς χρόνους ως σήμερα", που είχε προαναγγελθεί από τα "Αρχαιομετρικά Νέα", πρόσφερε στους αρχαιολόγους και τους ειδικούς από τις βετικές επιστήμες μια μοναδική ευκαιρία για αλληλεπίδραση, νέες γνώσεις και γόνιμο προβληματισμό. Έγινε στα Λιμενάρια της Θάσου από 26 ως 29/9/95, με συνδιοργανωτές την ΙΗ' Εφορεία Αρχαιοτήτων Καβάλας και τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Με 50 περίπου ανακοινώσεις, οι ομιλητές, Έλληνες και ξένοι, εξέτασαν ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων από την προϊστορική ως τη σύγχρονη εποχή και ενδιαφέροντα αρχαιολογικά, γεωλογικά, τεχνολογικά, εθνογραφικά, περιβαλλοντικά, μεταλλευτικής ιστορίας κ.ά., που φαίνεται ότι απορρέουν από την πολύπλευρη σχέση της Θάσου τόσο με τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου όσο και με τη μακεδονική ενδοχώρα. Οι συνέδριοι είχαν τη σημαντική ευκαιρία να αναγνωθούν επί τόπου στα αρχαία λατομεία μαρμάρου Αλικύας από τον μοναδικό σε γνώσεις και ενθουσιασμό

Tony Kazell και να απολαύσουν την πολύ ζεστή φιλοξενία και τη γιορτή που διοργάνωσε προς τιμή τους ο πολιτιστικός Σύλλογος και η κοινότητα Λιμεναρίων Θάσου. Ψυχή της άρστης διοργάνωσης ήταν η προϊσταμένη της ΙΗ' Εφορείας Αρχαιοτήτων Καβάλας, Δρ. Χ. Κουκούλη-Χριστιανιάδη. Οι διοργανωτές προχωρούν ήδη στη προετοιμασία του πέμπτου των Πρακτικών του διεθνούς αυτού συνεδρίου που θα περιληφθούν στην έκδοση σειράς "Recherches franco-helléniques" της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής. Πληροφορίες: Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας, Ερμούρου Σταυρού 17, 65403 Καβάλα, τηλ.: 051-222335, fax: 051-224717.

Άλλα Συνέδρια

– Η Διεθνής Ένωση Μηχανικών Γεωλόγων κυκλοφόρησε την πρώτη εγκύκλιο που προαναγγέλλει την πραγματοποίηση Διεθνούς Συμποσίου με θέμα "Engineering Geology and the Environment", που θα γίνει στην Αθήνα από 23 έως 27 Ιουνίου 1997 και θα περιλαμβάνει θεματική ενότητα με τίτλο "Protection of Historical and Architectural Heritage and Decay of Building Stones", στην οποία θα επδωλωθεί να φορέσει η σημασία των διεπιστημονικών μελετών. Πληροφορίες: "Athens 1997" Symposium Scientific Committee, Καθήν. Π. Μαρίνου, Ταχ. θύριδα 19140, 11710 Αθήνα. Τηλ.: 01-3813900, fax: 01-9242570.

– 13th International Bronze Congress: 28 May - 1 June 1996, at the Harvard University Art Museums. Τα θέματα του συνεδρίου θα εστιασθούν στην ανδριαντοπία, την αρχαία τεχνολογία, τις τεχνικές της συντήρησης και στο ρόλο του μπρούντζου κατά την εποχή της Αναγέννησης. Πληροφορίες: University Art Museums, 32 Quincy Street, Cambridge, MA 02138 USA. Tel.: 617-495-3393, fax: 617-495-9936.

– XIII Congress International Union of Prehistoric and Protohistoric Sciences: 8-14 Sept. 1996 in Forlì, Italy. Σε συνδυασμό με το συνέδριο αυτό, θα γίνει παράλληλα και άλλο συνέδριο, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, με τίτλο "The archaeological use of GIS, mapping systems and related applications". Πληροφορίες: Secretaria del XIII Congresso U.Z.S.P.P., Casa Saffi, via S. Marchesi 12, 47100 Forlì, Italy, tel.: 39543.35725, fax: 39543.3585.

Δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτιμο της συνδρομής στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, οδός Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ fax: 3219957

Επίθιμο να εγγραφώ συνδρομητής για ένα χρόνο – 4 τεύχη – από το τεύχος αριθμ. Συνδρομή Εσωτερικού: Δρχ. 7.000 – Συμμετείνων, Συλλόγων 8.000 – Οργανισμών, Τραπεζιών, Ν.Π.Δ.Δ., Α.Ε. 10.000 – Μαθητών και Σπουδαστών 6.000 (με αποστολή φωτοτυπίας αστυνομικής ή φοιτητικής ταυτότητας αντίστοιχα). Εξωτερικού: Αερσι. ταχυδρ. Ευρωπαϊκή 440 – Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία 445 – Κύπρος 335 – Σπουδαστών εξωτερικού 335. Πώληση παλαιών τευχών (1 έως και 54) 950 δρχ.

Τρόπος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επιταγή στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ** Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ

Επώνυμο ..... Όνομα .....
Οδός ..... Αριθμός ..... Τηλ. ....
Πόλη ..... Ταχ. Κώδ. ....
Ημερομηνία ..... Υπογραφή .....